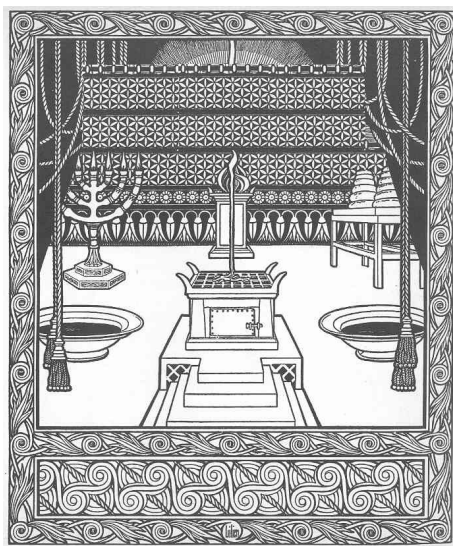

ויקרא א

א ויקרא אל-מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֵל מוֹעֵד לֵאמֹר. ב דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם פִּי-יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַיהוָה מִן-הַבְּהֵמָה מִן-הַבֶּקֶר וּמִן-הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת-קָרְבַּנְכֶם. ג אִם-עָלָה קָרְבָנוֹ מִן-הַבֶּקֶר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ אֶל-פֶּתַח אֵל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ לְרֹצֵנוּ לִפְנֵי יְהוָה. ד וְסֹמֵךְ יָדוֹ עַל רֵאשֵׁי הָעֹלֶה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו. ה וְשַׁחֲטָה אֶת-בֶּן הַבֶּקֶר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אֹהֶרֶן הַכֹּהֲנִים אֶת-הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר-פֶּתַח אֵל מוֹעֵד. ו וְהִפְשִׁיט אֶת-הָעֹלֶה לְהַנְתִּיחַ אֹתוֹ לַנְּתִיחָה. ז וְנָתַנוּ בְנֵי אֹהֶרֶן הַכֹּהֲנִים אֵשׁ עַל-הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל-הָאֵשׁ. ח וְעָרְכוּ בְנֵי אֹהֶרֶן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנְּתִיחִים אֶת-הָרֶחֶק אֵשׁ וְאֶת-הַפֶּדֶר עַל-הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל-הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל-הַמִּזְבֵּחַ. ט וְקָרְבוּ וְכָרְעוּ יָרְחָץ בַּמַּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת-הַכֹּל הַלְמִזְבֵּחַ עֹלֶה אִשָּׁה רִיח־נִיחֹחַ לַיהוָה. {ס} י וְאִם-מִן-הַצֹּאן קָרְבָנוֹ מִן-הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן-הָעִזִּים לֵעֹלֶה זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ. יא וְשַׁחֲטָה אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צֶפֶן לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְנֵי אֹהֶרֶן הַכֹּהֲנִים אֶת-דָּמוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב. יב וְנָתַח אֹתוֹ לַנְּתִיחוֹ וְאֶת-רֵאשׁוֹ וְאֶת-פֶּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֶתָם עַל-הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל-הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל-הַמִּזְבֵּחַ. יג וְהִקְרַב וְהִפְרָעִים יָרְחָץ בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת-הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עֹלֶה הוּא {אִשָּׁה רִיח־נִיחֹחַ לַיהוָה. }פ

Lillian

Tanach - Leviticus Chapter 1

1. And the Lord called to Moses, and spoke to him out of the Tent of Meeting, saying,
2. Speak to the people of Israel, and say to them, If any man of you brings an offering to the Lord, you shall bring your offering of the cattle, of the herd, and of the flock.
3. If his offering is a burnt sacrifice of the herd, let him offer a male without blemish; he shall offer it of his own voluntary will at the door of the Tent of Meeting before the Lord.
4. And he shall put his hand upon the head of the burnt offering; and it shall be accepted for him to make atonement for him.

5. And he shall kill the bull before the Lord; and the priests, the sons of Aaron, shall bring the blood, and sprinkle the blood around upon the altar that is by the door of the Tent of Meeting.
6. And he shall flay the burnt offering, and cut it into his pieces.
7. And the sons of Aaron the priest shall put fire upon the altar, and lay the wood in order upon the fire;
8. And the priests, the sons of Aaron, shall lay the parts, the head, and the fat, in order upon the wood that is on the fire which is upon the altar;
9. But its entrails and its legs shall he wash in water; and the priest shall burn all on the altar, to be a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savor to the Lord.
10. And if his offering is of the flocks, namely, of the sheep, or of the goats, for a burnt sacrifice; he shall bring a male without blemish.
11. And he shall kill it on the northern side of the altar before the Lord; and the priests, the sons of Aaron, shall sprinkle his blood around upon the altar.
12. And he shall cut it in pieces, with its head and its fat; and the priest shall lay them in order on the wood that is on the fire which is upon the altar;
13. But he shall wash the entrails and the legs with water; and the priest shall bring it all, and burn it upon the altar; it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savor to the Lord.

Sacrifice

The practice of sacrifice is found in the oldest human records. The archaeological record contains human and animal corpses with sacrificial marks long before any written records of the practice. Sacrifices are a common theme in most religions, though the frequency of animal, and especially human, sacrifices are rare today. Literally anything of some value may be sacrificed in some religion's practices. The more valuable the offering, generally, the more highly the sacrifice is regarded but the more difficult to make. On a day-to-day basis, offerings may be quite simple indeed: flowers, candles, incense, spilling some of the drink from a cup before drinking. Commonly, the most valuable sacrifices have been that of lives, animal or human.

animal sacrifice

Animal sacrifice is the ritual killing of an animal as part of a religion. It is practiced by many religions as a means of appeasing a god or gods or changing the course of nature. It also served a social or economic function in those cultures where the edible portions of the animal were distributed among those attending the sacrifice for consumption. Animal sacrifice has turned up in almost all cultures, from the Hebrews to the Greeks and Romans (particularly the purifying ceremony *Lustratio*) and from the Aztecs to the Yoruba. However, the practice was a taboo among the Ancient Egyptians, and they tended to look down on cultures that practiced this custom. Animal sacrifice is still practiced today by the followers of Santería and other lineages of Orisa as a means of curing the sick and giving thanks to the Orisa (gods). However in Santería, such animal offerings

constitute an extremely small portion of what are termed ebos—ritual activities that include offerings, prayer and deeds. Christians from some villages in Greece also sacrifice animals to Orthodox saints in a practise known as kourbània. The practise, while publicly condemned, is often tolerated for the benefits it provides to the church and the sense of community it engenders.

Lubis Korint -Cain and Abel

Tanach - Genesis Chapter 4

1. And Adam knew Eve his wife; and she conceived, and bore Cain, and said, I have acquired a man from the Lord.
2. And she again bore his brother Abel. And Abel was a keeper of sheep, but Cain was a tiller of the ground.
3. And in process of time it came to pass, that Cain brought of the fruit of the ground an offering to the Lord.
4. And Abel also brought of the firstlings of his flock and of the fat of it. And the Lord had respect for Abel and for his offering;
5. But for Cain and for his offering he did not have respect. And Cain was very angry, and his countenance fell.
6. And the Lord said to Cain, Why are you angry? and why is your countenance fallen?

7. If you do well, shall you not be accepted? and if you do not well, sin lies at the door. And to you shall be his desire, and yet you may rule over him.

8. And Cain talked with Abel his brother; and it came to pass, when they were in the field, that Cain rose up against Abel his brother, and slew him.

9. And the Lord said to Cain, Where is Abel your brother? And he said, I know not; Am I my brother's keeper?

10. And He said, What have you done? the voice of your brother's blood cries to me from the ground.

11. And now you are cursed from the earth, which has opened her mouth to receive your brother's blood from your hand;

12. When you till the ground, it shall not henceforth yield to you her strength; a fugitive and a wanderer shall you be in the earth.

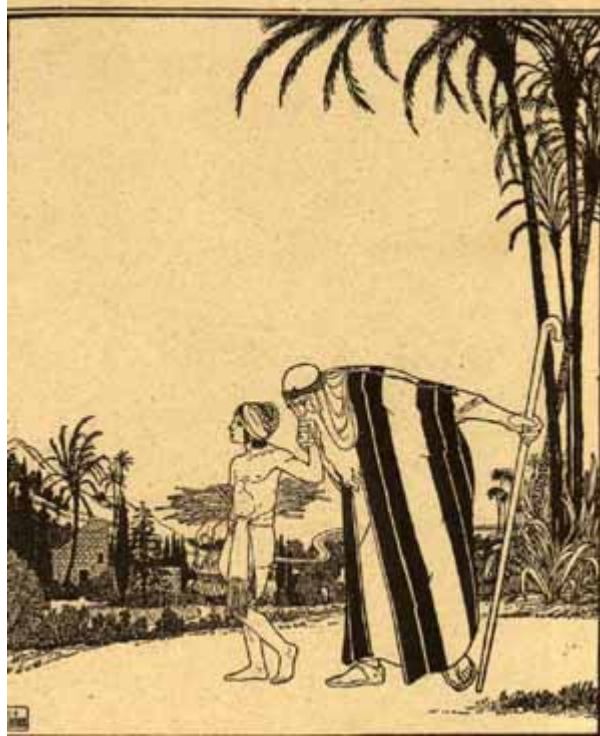
בראשית ד

א וְהָאָדָם יָדַע אֶת-חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת-קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת-יְהוָה. ב וַתִּסֹּף לָלֶדֶת אֶת-אָחִיו אֶת-הָבֶל וַיְהִי-הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה. ג וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה. ד וְהֶבֶל הֵבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחִלְבֵּהוּן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל-הֶבֶל וְאֶל-מִנְחָתוֹ. ה וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו. ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן לְמָה חָרָה לָךְ וּלְמָה נָפְלוּ פָנֶיךָ. ז הֲלוֹא אִם-תֵּיטִיב שָׂאת וְאִם לֹא תֵיטִיב לִפְתֹּחַ חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁקָתוּ וְאַתָּה תִּמְשָׁל-בוֹ. ח וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ. ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אֲנִי כִי. י וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן-הָאֲדָמָה. יא וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת-פִּיהָ לְקַחַת אֶת-דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדְךָ. יב כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה לֹא-תִסֹּף תֵּת-כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד וְתָהִי בָאָרֶץ

בראשית פרק כב

ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֵצִי הָעֹלָה, וַיִּשָּׂם עַל-יֶצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בְּיָדוֹ, אֶת-הָאִשׁ וְאֶת-הַמֶּאֲכָלֹת; וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם, יַחְדָּו. ז וַיֹּאמֶר יֶצְחָק אֶל-אַבְרָהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר אָבִי, וַיֹּאמֶר, הֲנִנִי בְנִי; וַיֹּאמֶר, הִנֵּה הָאִשׁ וְהַעֲצִים, וְאִיָּהּ הִשָּׂה, לַעֲלֹה. ח וַיֹּאמֶר, אַבְרָהָם, אֵל הַיָּם יִרְאֶה-לּוֹ הַשָּׂה לַעֲלֹה, בְנִי; וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם, יַחְדָּו. ט וַיָּבֵאוּ, אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לוֹ הָאֵל הַיָּם, וַיִּבְנוּ שָׁם אַבְרָהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הַעֲצִים; וַיַּעֲקֹד, אֶת-יֶצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשָּׂם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ, מִמַּעַל לַעֲצִים. י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-יָא וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֶּאךָ יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם. יא וַיִּדּוּ, וַיִּקַּח אֶת-הַמֶּאֲכָלֹת, לִשְׂחֹט, אֶת-בְּנוֹ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הַנְּנִי. יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנְּעָר וְאֶל-תַּעֲשֵׂ לּוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי-יִרְאֶה אֵל הַיָּם אֶתָּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת-בְּנִיךָ אֶת-יְחִידְךָ מִמֶּנִּי. יג וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְאֶה

וְהָיָה-אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בְּסֹבֶב בְּקִרְנָיו וַיִּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לַעֲלֵה פִּתְחַת בְּנוֹ. יד
וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהָר יְהוָה יִרְאֶה

Lillian

Tanach - Genesis Chapter 22

1. And it came to pass after these things, that God tested Abraham, and said to him, Abraham; and he said, Behold, here I am.
2. And he said, Take now your son, your only son Isaac, whom you love, and go to the land of Moriah; and offer him there for a burnt offering upon one of the mountains which I will tell you.
3. And Abraham rose up early in the morning, and saddled his ass, and took two of his young men with him, and Isaac his son, and broke the wood for the burnt offering, and rose up, and went to the place of which God had told him.
4. Then on the third day Abraham lifted up his eyes, and saw the place far away.
5. And Abraham said to his young men, Stay here with the ass; and I and the lad will go yonder and worship, and come back to you.
6. And Abraham took the wood of the burnt offering, and laid it upon Isaac his son; and he took the fire in his hand, and a knife; and they went both of them together.
7. And Isaac spoke to Abraham his father, and said, My father; and he said, Here am I, my son. And he said, Behold the fire and the wood; but where is the lamb for a burnt offering?
8. And Abraham said, My son, God will provide himself a lamb for a burnt offering; so they went both of them together.

9. And they came to the place which God had told him; and Abraham built an altar there, and laid the wood in order, and bound Isaac his son, and laid him on the altar upon the wood.

10. And Abraham stretched out his hand, and took the knife to slay his son.

11. And the angel of the Lord called to him from heaven, and said, Abraham, Abraham; and he said, Here am I.

12. And he said, Lay not your hand upon the lad, nor do anything to him; for now I know that you fear God, seeing that you did not withhold your son, your only son from me.

13. And Abraham lifted up his eyes, and looked, and behold behind him a ram caught in a thicket by his horns; and Abraham went and took the ram, and offered him up for a burnt offering in place of his son.

14. And Abraham called the name of that place Adonai-Yireh; as it is said to this day, In the Mount of the Lord it shall be seen.

בראשית פרק כז

וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֵה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יָשֵׁב אֲהָלִים: וַיֹּאֲהֵב יַצְחָק אֶת עֲשׂוֹ כִּי צִיד בְּפִיו וּרְבִקָּה אֲהָבַת אֶת יַעֲקֹב: ...טו וַתִּקַּח רְבִקָּה אֶת-בְּגָדֵי עֲשׂוֹ בְּנֵה הַגֹּדֶל הַחֲמֹדֹת אֲשֶׁר אֵתָהּ בְּבַיִת וַתִּלְבַּשׁ אֶת-יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן. טז וְאֵת עֹרֹת גְּדֵי הָעֵזִים הַלְבִּיֶשָׁה עַל-יָדָיו וְעַל חִלְקֵת צִוְּאָרָיו. יז וַתִּתֵּן אֶת-הַמְטַעֲמִים וְאֶת-הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנֵה

Chagall

Tanach - Genesis Chapter 27

1. And it came to pass, that when Isaac was old, and his eyes were dim, so that he could not see, he called Esau his eldest son, and said to him, My son; and he said to him, Behold, here am I....

15. And Rebekah took the best garments of her eldest son Esau, which were with her in the house, and put them on Jacob her younger son;

16. And she put the skins of the kids of the goats upon his hands, and upon the smooth of his neck;

17. And she gave the savory food and the bread, which she had prepared, to the hand of her son Jacob.

ויקרא, פרק ט"ז, פסוקים א'-י'; ט"ו; כ"א-כ"ב

וידבר ה' אל מֹשֶׁה אַחֲרַי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמְתּוּ: וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחֲרָי וְאֵל יְבִיא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לְפָרֹכֶת אֶל פְּנֵי הַכֹּפֶת אֲשֶׁר עַל הָאָרֶן וְלֹא יָמוּת כִּי בַעֲנַן אֲרָאָה עַל הַכֹּפֶת: בְּזֹאת יְבִיא אֶהֱרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפָרֹךְ בֶּן בְּקָר לַחֲטָאת וְאֵיל לַעֲלֹה: כֹּתֶנֶת בַּד קֹדֶשׁ יִלְבַּשׁ וּמְכַנְסֵי בַד יִהְיוּ עַל בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵי בַד יַחְגֹּר וּבַמְצַנֶּפֶת בַּד יִצְנֹף בְּגָדֵי קֹדֶשׁ הֵם וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת בְּשָׂרוֹ וְלִבְשָׁם: וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי עִזִּים לַחֲטָאת וְאֵיל אֶחָד לַעֲלֹה... וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְהַעֲמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְקֹוֹק פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְנָתַן אֶהֱרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת גּוֹרְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לַה' וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאזֵל: וְהִקְרִיב אֶהֱרֹן אֶת הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַה' וְעָשָׂהוּ חֲטָאת: וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַעֲזָאזֵל יַעֲמִד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה... וְשַׁחַט אֶת שְׁעִיר הַחֲטָאת אֲשֶׁר לָעַם וְהִבִּיא אֶת דָּמּוֹ אֶל מִבֵּית לְפָרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת דָּמוֹ כְּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל הַכֹּפֶת וְלִפְנֵי הַכֹּפֶת... וְסַמַּךְ אֶהֱרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר הַחַי וְהִתְוֹדָה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאת וְנָתַן אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשַׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמִּדְבָּרָה: וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשַׁלַּח אֶת הַשְּׁעִיר בַּמִּדְבָּר

William Haunt

Tanach - Leviticus Chapter 16

1. And the Lord spoke to Moses after the death of the two sons of Aaron, when they came near the Lord, and died;
2. And the Lord said to Moses, Speak to Aaron your brother, that he come not at all times into the holy place inside the veil before the covering, which is upon the ark; that he die not; for I will appear in the cloud upon the covering.
3. Thus shall Aaron come into the holy place; with a young bull for a sin offering, and a ram for a burnt offering.
4. He shall put on the holy linen coat, and he shall have the linen breeches upon his flesh, and shall be girded with a linen girdle, and with the linen mitre shall he be attired; these are holy garments; therefore shall he wash his flesh in water, and so put them on.
5. And he shall take of the congregation of the people of Israel two kids of the goats for a sin offering, and one ram for a burnt offering.
6. And Aaron shall offer his bull of the sin offering, which is for himself, and make an atonement for himself, and for his house.
7. And he shall take the two goats, and present them before the Lord at the door of the Tent of Meeting.
8. And Aaron shall cast lots upon the two goats; one lot for the Lord, and the other lot for Azazel.
9. And Aaron shall bring the goat upon which the Lord's lot fell, and offer him for a sin offering.
10. But the goat, on which the lot fell to be for Azazel, shall be presented alive before the Lord, to make an atonement with him, and to let him go to Azazel into the wilderness.
- ...
15. Then shall he kill the goat of the sin offering, that is for the people, and bring his blood inside the veil, and do with that blood as he did with the blood of the bull, and sprinkle it upon the covering, and before the covering;
- ...
20. And when he has made an end of atoning for the holy place, and the Tent of Meeting, and the altar, he shall bring the live goat;
21. And Aaron shall lay both his hands upon the head of the live goat, and confess over him all the iniquities of the people of Israel, and all their transgressions in all their sins, putting them upon the head of the goat, and shall send him away by the hand of an appointed man into the wilderness;
22. And the goat shall bear upon him all their iniquities to a land not inhabited; and he shall let go the goat in the wilderness.
23. And Aaron shall come into the Tent of Meeting, and shall take off the the linen garments, which he put on when he went into the holy place, and shall leave them there;
- ...
26. And he who let go the goat for Azazel shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterwards come into the camp.

27. And the bull for the sin offering, and the goat for the sin offering, whose blood was brought in to make atonement in the holy place, shall one carry outside the camp; and they shall burn in the fire their skins, and their flesh, and their dung.

28. And he who burns them shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterwards he shall come into the camp.

משנה מסכת יומא פרק ו

ו,א שני שעירי יום הכיפורים--מצותן, עד שיהו שווין במראה ובקומה ובדמים; ולקיחתן כאחת. אף על פי שאינן שווין, כשרים; לקח אחד מהן היום ואחד למחר, כשרים. מת אחד מהן--אם עד שלא הגריל מת, ייקח זוג לשני. ואם משהגריל מת--יביא שניים ויגריל עליהם כתחילה, ויאמר אם של שם מת, זה שעלה עליו הגורל לשם, יתקיים תחתיו; ואם של עזאזל מת, זה שעלה עליו הגורל לעזאזל, יתקיים תחתיו. והשני ירעה עד שיסתאב, ויימכר וייפלו דמיו לנדבה--שאינן חטאת הציבור מתה; רבי יהודה אומר, תמות. ועוד אמר רבי יהודה, נשפך הדם, ימות המשתלח; מת המשתלח, יישפך הדם.

ו,ב בא לו אצל שעיר המשתלח; וסמך שתי ידיו עליו, והתוודה. וכך היה אומר, אנא ה'--עוון פשעו וחטאו לפניך עמך, בית ישראל; אנא ה'--כפר נא לעוונות ולפשעים ולחטאים, שעוון ושפשעו ושחטאו לפניך עמך, בית ישראל: ככתוב בתורת משה עבדך לאמור "כי ביום הזה יכפר עליכם, לטהר אתכם: מכול חטאותיכם, לפני ה', תטהרו" (ויקרא טז,ל). והם עונין אחריו, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ו,ג מסרו למי שהוא מוליכו; והכול כשרים להוליכו, אלא שעשו כוהנים גדולים קבע, ולא היו מניחין את ישראל להוליכו. אמר רבי יוסי, מעשה והוליכו ערסלה מציפורי, וישראל היה וד, וכבש עושין לו, מפני הבבליים שהיו מתלשין בשיערו; ואמרין לו, טול וצא, טול וצא. יקירי ירושלים היו מלווין אותו, עד סוכה הראשונה. עשר סוכות מירושלים ועד צוק, תשעים ריס, שבעה ומחצה לכל מיל.

ו,ה על כל סוכה וסוכה אומרין לו, הרי מזון והרי מים; ומלווים אותו מסוכה לסוכה, חוץ מן האחרון שבהן--שאינו מגיע לצוק, אלא עומד מרחוק ורואה את מעשיו.

ו,ו מה היה עושה: חלק לשון של זהורית, חציו קשר בסלע וחציו קשר בין שתי קרניו; ודחפו לאחוריו, והוא מתגלגל ויורד. לא היה מגיע לחצי ההר, עד שהוא נעשה אברים אברים. בא וישב לו תחת סוכה האחרונה, עד שתחשך. מאימתי מטמא בגדים, משייצא לחומת ירושלים; רבי שמעון אומר, משעת דחייתו לצוק.

ועדיין קלסתר פניו של ר' ישמעאל
ברומי הרשעה. ובכל שבעים שנה
מביאים אדם שלם ומרכיבין אותו
על חיגר ומביאין איש א' וכורז
לפניו ואומ' כל מי שיראה יראה
וכל שלא יראה לא יראה ונותנין
את ראשו של ר' ישמעאל ביד
האיש השלם וקוראין לשלם עשו
ולחיגר יעקב בשב' שהוא צולע על
יריכו. ואומ' אוי לו כשיקום זה
בעון זה. אוי לעשו כשיקום יעקוב
בעון ראשו של ר' ישמעאל. שני
ונתתי נקמתי באדום ביד ישראל
עמי (יחז' כה, יד):

The countenance of R. Ishmael is still kept
in wicked Rome. And every seventy years,
they (the Romans) take a healthy man and
have him ride on [the back of] a cripple;
they summon a man who proclaims before
him: "Let him who sees, see; and anyone
who does not see it, will never see." They
place the head of R. Ishmael in the hand of
the healthy man. They call the healthy man
Esau and the cripple Jacob because of his
limp. And they proclaim: "Woe to him when
this one rises up for the sin of the other.
Woe to Esau, when Jacob rises up for the
sin of R. Ishmael's head," as it is written: *I
will wreak my vengeance on Edom through
My people Israel* (Ezek 25:14).

עת שערי רצון ר' יהודה בן שמואל אבן עבאס
פאס - חלב / מאה 12
Et Sha'arei Ratzon R. Yehuda ben Shmuel Ibn Abbas
Haleb 12th Century

עת שערי רצון להפתח
יום אהיה כפי לאל שוטח
אנא זכר נא לי ביום הוכח
עוקד והנעקד והמזבח

...

ויהמו כל מלאכי מרכבה
אופן ושרף שואלים בנדבה
מתחננים לאל בעד שר צבא
אנא תנה פדיום וכפר הבה
אל נא יהי עולם בלי ירח
עוקד והנעקד והמזבח

אמר לאברהם אדון שמים
אל תשלחה יד אל שלישי אורים
שובו לשלום מלאכי מחננים
יום זה זכות לבני ירושלים
בו שערי רחמים אני פותח
עוקד והנעקד והמזבח

לבריתך שוכן זבול ושבעה
זכרה לעדה סוערה ונגועה
ושמע תקיעה תוקעה ותרועה
ואמר לציון בא זמן הישועה
ינון ואליה אני שולח
עוקד והנעקד והמזבח

Jesse Zaritt from *עולה offering* – directed by Basmat Hazan

